

מנהל פתוח הקרקע- קהילה ויער

ינואר, 2017

קריטריונים לאיתור מקום למחנה תקופתי חדש לתנועות נוער ביער קק"ל

מסמך מנחה

רקע

הגידול בהיקף הפעילות של תנועות הנוער ביערות והצורך בהסדרת הפעילות בהתאם לאמנה המשותפת, דורשת מהמרחבים בקק"ל לאתר שטחי יער מתאימים להקמת מחנות נוספים. בד בבד, נדרשת גם העתקה של מחנות קיימים למקומות חדשים כדי לתת לחלקות היער שבהן פעלו המחנות אפשרות להתאושש ולהשתקם.

מסמך מנחה זה נועד לקבוע קריטריונים לאיתור מקום מתאים להקמת מחנה תקופתי לתנועות נוער. הקריטריונים נקבעו על ידי צוות שבו לקחו חלק אנשי מקצוע מאגף הייעור, אגף התכנון, מנהלי ורכזי קהילה ויער, מנהלי אזורים ואנשי מקצוע מתנועות הנוער. החתום מטה ריכז את עבודת הצוות.

מאפייני מחנה (מתוך מסמך מרכיבי פיתוח פסיים במחנות נוער תקופתיים ביערות קק"ל):

1. שטח מוגדר ביער המיועד לשהייה ופעילות של חניכי תנועות נוער בעיקר, בשני החודשים של חופשת הקיץ (חלקם גם בסוכות ובפסח).
 2. הפעילות מתקיימת במחזורים בני כשבוע בממוצע. במסגרת הפעילות חווים החניכים מגוון פעילויות כגון בנייה מחנאית, פעילות שדה וספורט, חברה ויצירה וטיילות.
 3. היקף משתתפים למחזור: עד כ 3500 חניכים למחנה גדול ועד כ 800 חניכים למחנה קטן.
 4. שטח מחנה גדול: כ- 100 - 120 דונם, מחנה קטן: כ 30- 40 דונם, כולל חניה ודרכים במחנה ובהיקפו.
- מרכיבי פתוח פסיים עיקריים** (מתוך מסמך מרכיבי פיתוח פסיים במחנות נוער תקופתיים ביערות קק"ל):
- דרכי גישה עבירות לרכב פרטי ואוטובוס, חניות.
 - קו מים עד לראש המחנה, מתקן לניקוז/ מים אפורים (מקלחת וכדו').
 - משטחים קשיחים קבועים ללא יסודות או משטחים יבילים: בסיס למקלחות, שירותים ומטבח.
 - גדר זמנית (ארעית) סביב המחנה לתקופת המחנה בלבד.

מנהל פתוח הקרקע- קהילה ויער

קריטריונים לאיתור מקום למחנה:

1. גודל שטח נדרש

חלקה המתאימה בגודל שטחה לדגם המחנה הנדרש: קטן או גדול.

2. היבט סטטוטורי

- א. המחנה ימוקם בשטח יער המוגדר בתכנית מפורטת.
- ב. יש למקם את המחנה בשטח שבו ייעוד הקרקע מאפשר הקמתו כגון יער נטע אדם. קיים/מוצע ולא בייעוד חורש טבעי לשימור/טיפוח.
- ג. נדרשת ירידה מוסדרת סטטוטורית מכביש לדרכים המובילות למחנה.

3. סוגי עצים ובריאות היער

- א. גיל – חלקה שבה העצים בוגרים שגילם כ-25 שנה ומעלה. על החלקה להיות בריאה ובעלת פוטנציאל חיים של 20-25 שנים נוספות לפחות.
- ב. בריאות היער – חלקת עצים בריאים וחיוניים ובכלל זה עצים הסובלים ממזיקים שניתן לטפל בהם בהצלחה ובאופן מחזורי מבעוד מועד, לפני תקופת הפעילות במחנה. יש לבצע הערכה אנטמולוגית לקביעת איכות החלקה.
- ג. מינים – מומלץ להקים מחנה בחלקה שהמין העיקרי בה הוא אורן ברוטיה, אורן הגלעין, או אורן ירושלים ולא בחלקת אורן קנרי הרגיש במיוחד לתהלוכת האורן.
- ד. גובה וצפיפות – יש לבחור חלקה ובה עצים שניתן להרים את נופם לגובה 5 מ' לפחות. מומלץ שערכי הצל יגיעו ל-70% מהשטח לכל הפחות.
- ה. קרקע – רצוי שתואי שטח המחנה יאפשר גישה לכלי מכני לקלטור הקרקע לאחר תקופת המחנה.

4. אקולוגיה

- א. המחנה לא ימוקם בקרבת בתי גידול שבהם נמצאים מיני צמחים ובעלי חיים בסכנת הכחדה (מינים אדומים), או מינים נדירים, ולא בקרבת ריכוזים משמעותיים של מיני צמחים בעלי פריחה או מופע כללי אטרקטיבי (כגון: פריחת גיאופיטים), לא בקרבת ריכוזים גדולים של צמחי תבלין ולא בחלקות שבהם ידוע על קינון של עופות דורסים.
- ב. המחנה לא ימוקם בשטח שבו קיימים בתי גידול ייחודיים ולא בבתי גידול לחים כגון ערוצי נחל זורמים, בריכות חורף ומעיינות, ולא בריכוזים משמעותיים של ערכי טבע דוממים מוגנים.

5. עתיקות

שטח המחנה לא יפגע באתרי עתיקות ומורשת האדם.

מנהל פתוח הקרקע- קהילה ויער

6. יישובים קרובים
השטח לא יהיה בסמיכות ליישוב כדי שלא לגרום למטרדי רעש ועוד.
7. ביטחון ובטיחות
התיאום עם גורמי הביטחון והבטיחות (משרד החינוך, משטרה) יהיה באחריות תנועות הנוער.
8. תוואי שטח המחנה
השטח יהיה בעל טופוגרפיה מתאימה ללינה.
9. דרכים
מומלץ לבחור שטח שבו קיימות כבר תשתיות דרכים.
10. מסלולי טיול
רצוי שטח שממנו ניתן לצאת למסלולי טיול מוסדרים.
11. מפגעים סביבתיים
אין למקם המחנה בקרבה למפגעים ומטרדים סביבתיים כגון אתרי הטמנת פסולת.
12. קווי חשמל
אין למקם את המחנה מתחת לקו מתח גבוה ולא במרחק של פחות מ-50 מ' ממנו.
13. חלקות חקלאיות
מומלץ להימנע מקרבה יתרה לחלקות חקלאיות בעונת הקטיף.
בחירה סופית של מקום המחנה תיעשה לאחר התייחסות לכל אחד מהסעיפים שפורטו במסמך.
בחירת המקום באחריות האזורים עם אנשי המקצוע הנדרשים מיחידות התכנון, יעור, קהילה ויער ובשתוף עם נציגי תנועות הנוער הרלוונטיות.

בברכה

משה שלר

מנהל קהילה ויער